

Isparta Yöresinde Mide Endoskopik Biyopsilerinde İntestinal Metaplazi Sıklığı

Aliye Sarı¹, Nermin Karahan¹, Mehmet İşler², Mehmet Bahçeci², Mustafa Sarı³

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, Isparta

² Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Isparta

³ Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Isparta

Özet

Bu histokimyasal çalışmada 1095 mide endoskopik biyopsisi gözden geçirilmiştir. İntestinal metaplazi oranı % 9.68 dir.

Anahtar Kelimeler: Mide, intestinal metaplazi

Abstract

1095 gastroscopic biopsy were reviewed in this histochemical study. The prevalence of intestinal metaplasia was % 9.68.

Key Words: Stomech, Intestinal metaplasia

İntestinal metaplazi, normalde mide mukozasında bulunmayan goblet hücreleri, emici hücreler, paneth hücreleri ve endokrin hücrelerinin mide mukozasında bulunmasıdır. Metplastik epitel her zaman bu hücrelerin tümünü içermez¹. Morfolojik ve histokimyasal özellikleri göz önüne alınarak intestinal metaplazi üç alt gruba ayrılmıştır. Tip I intestinal metaplazi tümüyle ince barsak epiteline benzer görünümdedir². Tip II intestinal metaplazi hem mide hem de ince barsak epiteli özelliklerini taşır³. Tip III İntestinal metaplazi ise kolon epiteli özelliklerini taşır ve sulfomusin salgılayan hücreleri içerir².

İntestinal metaplazi alt tiplerinin farklı lezyonlara eşlik ettiği bilinmektedir. Atrofik gastrit, mide ülseri, mide polipleri gibi selim lezyonlarda daha çok tip I ve tip II intestinal metaplazi görülürken, mide karsinomuna daha çok tip III intestinal metaplazi eşlik etmektedir⁴.

İntestinal metaplazi ve alt gruplarının ülkemizdeki sıklığı sağlıklı olarak bilinmemektedir. Bu nedenle İsparta ve çevresinin bir kesitini yansıtaçığını düşünerek, SDÜ Tıp Fakültesi Patoloji AD laboratuvarına çeşitli nedenlerle gönderilmiş mide endoskopik biyopsilerinde intestinal metaplazi sıklığını ve alt gruplarının eşlik ettiği lezyonları incelemeyi amaçladık.

Materyal ve Metod

Bu çalışmada ocak 1998- aralık 1999 tarihleri arasında SDÜ Tıp Fakültesi Patoloji AD laboratuvarına incelenmek üzere gönderilen toplam 1095 mide endoskopik biyopsi materyali retrospektif olarak yeniden incelenmiştir. Bütün endoskopik biyopsi materyalleri %10'luk formalinde fikse edilmiş, rutin takipten sonra parafinde bloklanıp Hematoksilen Eozinle boyanmıştır. Lezyonlar kronik gastrit, ülser zemini ve karsinom olarak gruplandırılmıştır. Olguların

yaşı, cinsi, lokalizasyonları belirlenmiş, intestinal metaplazi(İM) oranı ve alt grupların lezyonlarla ilişkileri araştırılmıştır. Lokalizasyonlar antrum, fundus, kardia olmak üzere üç grupta incelenmiştir. İM'li olgulardan ikişer kesit alınmış, Periodik acid Schiff-Alcian Blue PH 2.5 (PAS-AB PH 2.5) boya kombinasyonu ve High Iron Diamine-Alcian Blue PH 2.5 (HID-AB PH 2.5) boyası uygulanmıştır. Bu boya sistemlerinin sonucuna göre, Felipe ve arkadaşlarının⁴ sınıflamalarına uygun olarak İM alt grupları belirlenmiştir.

PAS-AB PH 2.5 boyasında goblet hücreleri pozitif boyanan, arada kalan silindirik hücreleri her iki kombinasyonda boya almayan ve belirgin fırçası kenarı olan olgular tip I İM olarak kabul edilmiştir.

PAS-AB PH 2.5 boyasında goblet hücreleri pozitif boyanan ve silindirik hücreleri de PAS + granüller içeren, HID-AB PH 2.5 kombinasyonunda silindirik hücre granülleri boya almayan olgular tip II İM olarak kabul edilmiştir.

PAS-AB PH 2.5 boyasında goblet hücreleri ve silindirik hücreleri AB ile + boyanan ve HID-AB PH 2.5 kombinasyonunda HID için de pozitiflik gösteren olgular tip III İM olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu çalışmamızda toplam 1095 olgu incelenmiş, mide biyopsilerinde İM oranı, kronik gastrit, ülser ve karsinomlardaki dağılımı saptanan İM'lerin alt grupları gözden geçirilmiş ve lezyonlarla ilişkileri araştırılmıştır.

Tablo 1: İM olgularının midedeki lokalizasyonları

Antrum	Korpus	Kardia	Toplam
89	14	3	106
% 83.96	% 13.20	% 2.83	% 100

1095 olgunun 682'si kadın ve 413'ü erkektir. Kadın/Erkek oranı 1.6/1 dir. Olguların yaşları 12-86 arasında olup ortalama 52.14 dır.

Olguları 9'u polip, 8'i ülser zemini, 16'sı adenokarsinom 1054'ü kronik gastrit, 8'i normal mide mukozası tanısı almıştır.

Tablo 2. Tüm olguların ve İM saptanan olguların lezyonlara göre dağılımı

	Kronik Gastrit	Polip	Ülser	Karsinom	Toplam
Olgu sayısı	1054	9	8	16	1087
İM+ olgular	96	2	2	6	106
İM %	9.10	22.22	25.00	37.68	9.68

Tablo 3: İM alt gruplarının lezyonlara göre dağılımı

İM Alt Grubu	Kr Gastrit	Polip	Ülser	Karsinom	Toplam
Tip I	69	2	2	3	76 (%71.69)
Tip II	15	-	-	1	16 (%15.09)
Tip III	12	-	-	2	14 (%13.20)

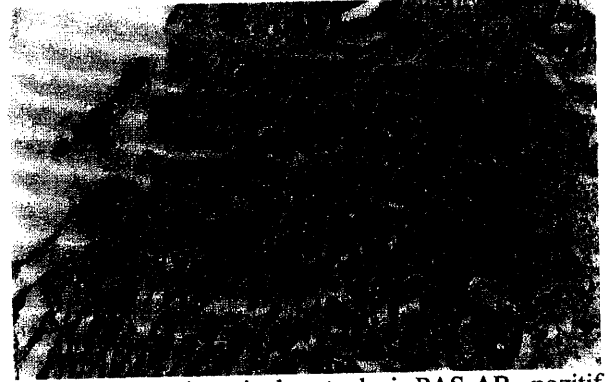
İM çalışması yapılan 1095 olgunun 106'sında İM bulunduğu saptanmıştır. İM'li olguların yaşları 23-77 arasında değişmekteydi. Yaş ortalamaları 58.79 idi.

İM gösteren olguların midedeki yerleşim yerleri tablo 1 de gösterilmiştir. 1054 kronik gastrit olgusunun 96'sında (%9.10), 9 polip olgusunun 2'sinde (%22.22), 8 ülser olgusunun 2'sinde (%25) ve 16 karsinom olgusunun 6'sında (%37.68) İM saptanmıştır (tablo 2).

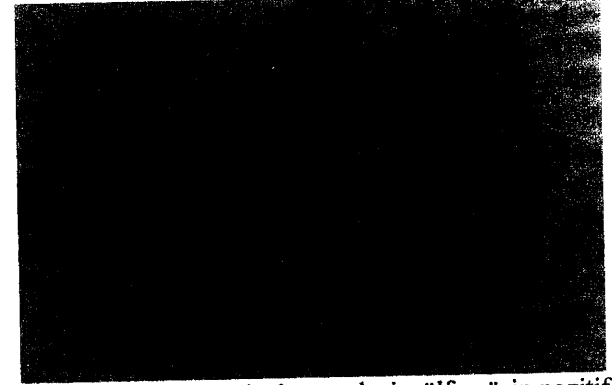
İM oldularının alt gruplarının lezyonlara göre dağılımı tablo 3'de gösterilmiştir. Tip I İM'nin %71.69 (Şekil 1), tip II İM'nin %15.09 (Şekil 2), tip III İM'nin %13.20 (Şekil 3) oranında bulunduğu gözlenmiştir. Tip III İM kronik gastritlerde %12.50 görülürken, karsinomlara %33.33 oranında eşlik ettiği saptanmıştır (Tablo 3).

Şekil 1. Tip I intestinal metaplazi PAS-AB pozitif boyanmış goblet hücreleri. PAS-AB PH 2.5 X200

Şekil 2. Tip II intestinal metaplazi; PAS-AB pozitif boyanmış goblet hücreleri ve silindirik hücreler. PAS-AB PH 2.5 X200

Şekil 3 Tip III intestinal metaplazi; sulfomünin pozitif hücreler. HID-AB PH 2.5X100

Tartışma

İM endoskopik biyopsi materyallerinde sık rastlanan bir lezyondur. Tip III İM'nin malign lezyonlarla birlikte daha sık bulunduğu çok sayıda yayında belirtilmiştir⁵.

Felipe ve arkadaşları mide endoskopik biyopsilerinde İM oranını %10 olarak bulduklarını açıklamışlardır⁴. Biz çalışmamızda bu oranı %9.68 olarak tespit ettik.

İM, mide mukozasının zarar görmesine karşı gelişen nonspesifik bir cevap olabilir. Bu nedenle benign ve malign lezyonlarda tanısal amaçlı kullanılması gerektiği vurgulanmaktadır⁷. İM kronik gastritlerde sık rastlanan bir bulgudur. Literatürde görülme sıklığı %24 olarak bildirilmektedir⁴. Biz çalışmamızda İM'nin %9.10 oranında kronik gastritlere eşlik ettiğini saptadık.

İM mide kansinomlarında da sık görülür. Bazı çalışmalarda İM'nin prekanseröz olduğu üzerinde durulmaktadır⁸.

Tip I ve tip II İM incebarsak mukozasına benzer yapıdadır. Daha çok gastrit ve ülser gibi benign lezyonlarda görülür. Tip III İM'nin ise kansinoma daha sık eşlik ettiği bildirilmiştir^{4,5}. Biz de çalışmamızda tip III İM'nin benign lezyonlara göre malign lezyonlarla daha sık birliktelik gösterdiğini tespit ettik.

Bu çalışmanın sonucunda Isparta yöresinde mide endoskopik biyopsilerinde İM sıklığının diğer çalışmalara göre daha düşük oranda bulunduğu dikkatimizi çekmiştir.

Yazışma Adresi:

Aliye Sarı
SDÜTF Patoloji AD
32100 İSPARTA

Kaynaklar

- 1-Owen DA. Stomach. In: Sternberg ss ed. Histology for pathologist . New York: Raven press, 1992: 543-4
- 2-Bedossa P, Lemaigre G, Martin ED. Histochemical study of mucosubstances in carcinoma of the gastric remnant. Cancer 1987; 38: 613-21
- 3-Dothery GA, Day WD. Intestinal metaplasia in endoscopic biopsy specimens of gastric mucosa. J Clin Pathol 1985; 38: 613-21
- 4-Flippe MI, Potet F, Bogomoletz WV. Uncomplet sulphomucin secreting intestinal metaplasia for gastric cancer. Gut 1985; 26:1319-26
- 5-Huang CB, Xu J, Huang JF, Meng XY. Sulphomucin colonic type intestinal metaplasia and carcinoma in the stomach. Cancer 1986; 57: 1370-5
- 6-Sipponen F, seppala K, Varis K. Intestinal metaplasia with colonic type sulphomucins in the gastric mucosa; Its association with gastric carcinoma. Acta Pathol Microbiol Scand 1980; 88:217-24
- 7-Ming SC, Goldman H, Frelman DG. Intestinal metaplasia and histogenesis of carcinoma in human stomach. Cancer 1967; 20:1418-29